

THE BRITISH HORSERACING BOARD IR KT.

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS
2004 m. lapkričio 9 d. *

Byloje C-203/02

dėl *Court of Appeal* (Anglija ir Velsas) (*Civil division*) (Jungtinė Karalystė), 2002 m. gegužės 31 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2002 m. gegužės 24 d., pagal EB 234 straipsnį Teisingumo Teismui pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The British Horseracing Board Ltd ir kt.

prieš

William Hill Organization Ltd,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijos pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ir K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai P. Puissechet, R. Schintgen, N. Colneric ir J. N. Cunha Rodrigues,

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
posėdžio sekretorės Múgica Arzamendi, vyriausioji administratorė ir M.-F. Contet,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. kovo 30 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

- *The British Horseracing Board Ltd ir kt.*, atstovaujamos QC P. Prescott, *barrister* L. Lane ir *solicitor* H. Porter,

- *William Hill Organization Ltd*, atstovaujamos QC M. Platts-Mills, *barrister* M. J. Abrahams, *solicitors* S. Kon, T. Usher ir S. Turnbull,

- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos A. Snoecx, padedamos advokatės P. Vlaemminck,

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos W. D. Plessing,

- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Fernandes ir A. P. Matos Barros,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos K. Banks,

susipažinęs su 2004 m. birželio 8 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas dėl 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, p. 20, toliau – direktyva) 7 straipsnio ir 10 straipsnio 3 dalies išaiškavimo.

2. Prašymas pateiktas pagal *The British Horseracing Board Ltd, Jockey Club ir Weatherbys Group Ltd* (toliau – *BHB ir kt.*) ieškinį prieš *William Hill Organization Ltd* (toliau – *William Hill*). Ginčas kilo dėl iš *BHB* duomenų bazės gautos informacijos, kurią *William Hill* panaudojo organizuodamas žirgų lenktynių lažybas.

Teisinis pagrindas

3. Direktyva pagal jos 1 straipsnio 1 dalį taikoma bet kokio pobūdžio teisei duomenų bazių apsaugai. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalį duomenų bazė reiškia „pavienių darbų, duomenų ar kitokios metodiškai arba sistemingai sutvarkytos bei individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinamos medžiagos rinkinius“.
4. Pagal direktyvos 3 straipsnį duomenų bazės, kurios „pagal duomenų parinkimą ir išdėstymą yra autoriaus intelektualinės veiklos rezultatas“, yra saugomos autorių teisių.
5. Direktyvos 7 straipsnis įtvirtina *sui generis* teisę, kuri suteikiama šiomis sąlygomis:

„Apsaugos objektas

1. Valstybės narės numato duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytojui teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visą tokių

duomenų bazę arba pakankamai didelę jos dalį, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus.

2. Šiame skyriuje:

- a) „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jo dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kuriomis priemonėmis ir bet kokia forma;

- b) „panaudojimas“ – tai bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje.

3. Pirmoje šio straipsnio dalyje minima teisė gali būti perduota, perleista arba suteikta pagal licenciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į duomenų bazės tinkamumą būti apsaugotai autorių ar kitomis teisėmis. Be to, ji taikoma, neatsižvelgiant į tokios bazės duomenų tinkamumą būti apsaugotai autorių ar

kitomis teisėmis. Duomenų bazių apsauga pagal šio straipsnio 1 dalyje numatytą teisę nepažeidžia patiems duomenims arba jų turiniui galiojančių teisių.

5. Pasikartojantis ir (arba) sistemingas duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas ir (arba) panaudojimas, reikalaujantis veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus, nėra leidžiamas.“

6 Direktyvos 8 straipsnio 1 dalis nustato:

„Bet kuriuo būdu viešai platinamos duomenų bazės sudarytojas negali sutrukdyti jos teisėtiems naudotojams perkelti ir (arba) viešai platinti nedideles kokybiškai ir kiekybiškai įvertintas dalis bet kokių tikslu. Jei teisėtas naudotojas yra įgaliotas perkelti ir (arba) viešinti tik tam tikrą duomenų bazės dalį, ši straipsnio dalis galioja tik tai daliai.“

7 Pagal Direktyvos 9 straipsnį „valstybės narės gali nustatyti, kad bet kokių būdu viešai platinamos duomenų bazės teisėtas naudotojas gali be sudarytojo leidimo perkelti arba viešai platinti didelę jos dalį:

a) asmeniniais tikslais perkelti neelektroninių bazių duomenis;

- b) perkelti bazės duomenis tik mokymo ir mokslo tyrimų iliustracijoms, tiksliai nurodęs informacijos šaltinį bei įrodęs nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį;
- c) perkelti ir (arba) viešai platinti bazės duomenis visuomenės saugumo tikslais arba administracinėms ar teisinėms procedūroms.“

8 Direktyvos 10 straipsnis numato:

„1. 7 straipsnyje numatyta teisė įsigalioja nuo dienos, kai duomenų bazė baigiama kurti. Šios teisės galiojimas baigiasi po penkiolikos metų, skaičiuojant nuo kitų metų sausio 1 d. po duomenų bazės sukūrimo.

<...>

3. Bet kokie pakankamai dideli duomenų bazės pakeitimai, įvertinti kokybiškai ir kiekybiškai, įskaitant pakeitimus atsiradusius dažnai pildant, trinant ir taisant medžiagą, dėl kurių duomenų bazę būtų galima laikyti pakankamai didele nauja investicija, įvertinta kokybiškai ir kiekybiškai, suteikia teisę duomenų basei, atsiradusiai dėl tokios investicijos, nustatyti tik jai vienai skirtą apsaugos terminą.“

- 9 Ši direktyva Jungtinėje Karalystėje buvo perkelta 1997 m. *Copyright and Rights in Databases Regulations*, kurios įsigaliojo 1998 m. sausio 1 dienos. Šių taisyklių sąlygos yra tapačios direktyvoje nustatytoms sąlygoms.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 *BHB ir kt.* atsako už žirgų lenktynių organizavimą Jungtinėje Karalystėje bei įvairiais būdais rengia ir tvarko *BHB* duomenų bazę, kurioje yra didelė dalis informacijos, pateiktos žirgų savininkų, dresuotojų, žirgų lenktynių organizatorių ir kitų, susijusių su žirgų lenktynių pramone, asmenų. Duomenų bazė apima informaciją, *inter alia*, susijusią su maždaug milijono žirgų kilme, taip pat Jungtinėje Karalystėje organizuojamų lenktynių „priešlenktyninę informaciją“. Ši informacija apima aptariamų lenktynių pavadinimą, vietą ir datą, lenktynių distanciją, dalyvavimo lenktynėse reikalavimus, paraiškos galutinę priėmimo datą, nustatytą dalyvio mokestį ir pinigų sumą, kurią hipodromas pridės prie lenktynių piniginio prizo.
- 11 *Weatherbys Group Ltd*, įmonė, rengianti bei palaikanti *BHB* duomenų bazę, atlieka tris pagrindines funkcijas, susijusias su informacija iki lenktynių.
- 12 Pirma, ji įregistruoja informaciją, susijusią su savininkais, dresuotojais, raiteliais ir žirgais bei jų pasirodymu ankstesnėse lenktynėse.
- 13 Antra, ji nusprendžia dėl svorio, kuris priskiriamas dalyvaujantiems žirgams, ir handikapo.
- 14 Trečia, ji rengia dalyvaujančių lenktynėse žirgų sąrašus. Šią veiklą atlieka jos pačios skambučių centras, kuriame dirba apie 30 asmenų. Kiekvienose organizuojamose lenktynėse jie įrašo telefonų skambučius dėl žirgų įregistravimo. Tuo metu

patikrinama asmens, registruojančio žirgą, tapatybė ir statusas, žirgo atitiktis reikalavimams, susijusiems su dalyvavimu lenktynėse. Po šių patikrinimų negalutinės registracijos paskelbiamos viešai. Norėdamas dalyvauti lenktynėse, dresuotojas turi patvirtinti dalyvavimą telefonu, apie tai deklaruodamas likus bent dienai iki lenktynių. Operatoriai turi patvirtinti, ar žirgui gali būti leidžiama dalyvauti lenktynėse, atsižvelgdami į jau įregistruotų deklaracijų skaičių. Centrinis kompiuteris kiekvienam žirgui priskiria balno gaubto numerį ir nurodo starto gardą. Galutinis lenktynininkų sąrašas paskelbiamas likus dienai iki lenktynių.

- 15 *BHB* duomenų bazė apima esminę informaciją, skirtą ne tik tiems, kurie tiesiogiai dalyvauja žirgų lenktynėse, bet ir radijo bei televizijos transliuotojams, bukmekeriams ir jų klientams. *BHB* duomenų bazės palaikymo sąnaudas per metus sudaro maždaug 4 milijonai GBP. Mokesčiai, kurie nustatomi trečiosioms šalims už naudojimąsi duomenų bazės informacija, padengia maždaug ketvirtį šios sumos.

- 16 Duomenų bazė yra prieinama interneto tinklalapyje, kurį bendrai palaiko *BHB* ir *Weatherbys Group Ltd*. Dalis šio tinklalapio duomenų taip pat kas savaitę paskelbiama *BHB* oficialiajame leidinyje. Duomenų bazės turinys arba jos dalis yra taip pat prieinama *Races Pages Ltd*, *Weatherbys Group Ltd* ir *Press Association* bendrai valdomai įmonei, kuri likus dienai iki lenktynių, persiūčia *Declarations feed* būdu duomenis savo abonentams, įskaitant bukmekerus. *Satellite Information Services Limited* (toliau – *SIS*) yra įgaliota *Races Pages Ltd* perduoti duomenis savo abonentams *raw data feed* (toliau – *RDF*) būdu. *RDF* apima didelę informacijos dalį, visų pirma, lenktynėse dalyvaujančių žirgų ir raitelių vardus, balno gaubto numerius ir kiekvieno žirgo svorį. Per laikraščius, *Ceefax* ir *Teletext* paslaugas dalyvaujančių žirgų vardai konkrečiose lenktynėse pateikiami žiūrovams lenktynių starto išvakarėse po vidurdienio.

- 17 *William Hill*, kuris yra *Declarations Feed* ir *RDF* abonentas, yra viena pirmaujančių „už hipodromo ribų“ bukmekerio paslaugų teikėjų Jungtinės Karalystės ir užsienio klientams. Ji pradėjo teikti *on-line* lažybų paslaugas dviejuose interneto tinklalapiuose. Suinteresuotieji asmenys gali naudoti šiuos tinklalapius ieškodami, kurie žirgai ir kokiose lenktynėse dalyvauja, ir kaip jų galimybes vertina *William Hill*.
- 18 *William Hill* interneto tinklalapiuose pateikiama informacija gaunama, pirma, iš laikraščių, išleistų likus vienai dienai iki lenktynių pradžios, antra, iš *RDF*, kuriai informaciją *SIS* pateikia lenktynių dienos rytą.
- 19 Pagal nutartį dėl prejudicinio sprendimo *William Hill* interneto tinklalapiuose pateikiama informacija tėra tik labai maža *BHB* duomenų bazės informacijos dalis, nes ji susijusi tik su šiais dalykais: visų lenktynėse dalyvaujančių žirgų vardais, data, laiku ir (arba) lenktynių bei lenktynių trasos pavadinimu. Taip pat pagal nutartį dėl prejudicinio sprendimo *William Hill* interneto tinklalapiuose ir *BHB* duomenų bazėje lenktynėse dalyvaujančių žirgų sąrašai bei žirgų lenktynės pateikiamos nevienodai.
- 20 2000 m. kovo mėn. *BHB ir kt.* padavė *High Court of Justice of England and Wales, Chancery Division* ieškinį prieš *William Hill* dėl pažeistos *sui generis* teisės. Ji teigia, pirma, kad tai, jog *William Hill* kiekvieną dieną panaudoja lenktynių duomenis, surenkamus iš laikraščių arba *RDF*, galima traktuoti kaip pakankamai didelės *BHB* duomenų bazės duomenų dalies perkėlimą arba panaudojimą, taip pažeidžiant direktyvos 7 straipsnio 1 dalį. Antra, ji teigia, kad net jei *William Hill* atlikti atskiri perkėlimai nėra pakankamai dideli, jie yra draudžiami pagal direktyvos 7 straipsnio 5 dalį.

- 21 2001 m. vasario 9 d. *High Court of Justice, Chancery Division* nutarė, kad *BHB ir kt.* ieškinys yra pagrįstas. *William Hill* pateikė apeliacinį skundą prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikiamam teismui.
- 22 Atsižvelgdamas į direktyvos aiškinimo problemas, *Court of Appeal, Civil Division* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar bent viena iš sąvokų:

— „pakankamai didelė duomenų bazės duomenų dalis“ arba

— „nedidelė duomenų bazės duomenų dalis“

pagal direktyvos 7 straipsnį apima darbus, duomenis arba kitokius iš duomenų bazės gautus sistemingai arba metodiškai sutvarkytus ir individualiai prieinamus medžiagos rinkinius, kaip būtų duombazės atveju?

2. Ką reiškia „gavimas“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį? Ypač, – ar šie (14 punkte nurodyti) duomenys ir medžiagos gali būti taip gaunami?

3. Ar „tikrinimas“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį tik reiškia, kad kartais reikia užtikrinti, jog duomenų bazėje esanti informacija yra arba išlieka tiksli?

4. Ką reiškia direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąvokos:

— „pakankamai didelė duomenų bazės dalis, kokybiškai <...> ją įvertinus“ ir

— „pakankamai didelė duomenų bazės dalis, <...> kiekybiškai ją įvertinus“?

5. Ką reiškia direktyvos 7 straipsnio 5 dalies sąvoka „duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas“?

6. Ypač kiekvienu atveju:

— ar „pakankamai didelė“ reiškia kažką daugiau nei „nereikšminga“, ir jei taip, tai ką,

— ar „nedidelė“ paprastai reiškia, kad ta dalis nėra „pakankamai didelė“?

7. Ar „perkėlimas“ direktyvos 7 straipsnyje tik reiškia, kad duomenų bazės duomenys tiesiogiai transformuojami į kitą lygmenį, ar jis taip pat apima darbų, duomenų arba kitos informacijos perkėlimą, kuri netiesiogiai gaunama iš duomenų bazės, neturint tiesioginio priėjimo prie jos?

8. Ar pagal direktyvos 7 straipsnį „panaudojimas“ tik reiškia, kad duomenų bazės duomenys padaromi prieinamais visuomenei tiesiogiai iš duomenų bazės, ar jis taip pat apima tą atvejį, kai visuomenei padaromi prieinami darbai, duomenys arba kitos medžiagos, gautos netiesiogiai iš duomenų bazės, neturint tiesioginio priėjimo prie jos?

9. Ar direktyvos 7 straipsnyje vartojamas terminas „panaudojimas“ reiškia tik tai, kad duomenų bazė pirmą kartą padaroma prieinama visuomenei?

10. Ką reiškia direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje „veiksmai, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus“? Ypač, – ar pirma minėtuose (17–19) punktuose nurodyti faktai ir informacija, esant 15 punkte nurodytiems faktams bei informacijai, gali būti prilyginami tokiems veiksams?

11. Ar direktyvos 10 straipsnio 3 dalis reiškia, kad esant duombazės duomenų „dideliam pakeitimui“, dėl kurio šiai naujai duomenų bazei taikomas tik jai vienai skirtas apsaugos terminas, pakeista duomenų bazė turi būti laikoma nauja ir skirtinga duomenų baze, įskaitant 7 straipsnio 5 dalies prasmę?”

Dėl prejudicinių klausimų

Preliminarios pastabos

- 23 Direktyvos 7 straipsnio 1 dalis nustato specialią *sui generis* apsaugą duomenų bazės sudarytoji direktyvos 1 straipsnio 2 dalies prasme, jei „duomenų bazė pasižymi pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo bei pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis“.
- 24 Antruoju ir trečiuoju klausimais, kurie turi būti nagrinėjami kartu, prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas nori išsiaiškinti sąvoką „duomenų bazės duomenų gavimo ir tikrinimo investicijos“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį.
- 25 Direktyvos 7 straipsnio 1 dalis leidžia *sui generis* teise apsaugotos duomenų bazės autoriui neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visą tokių duomenų bazę arba pakankamai didelę jos dalį. 7 straipsnio 5 dalis draudžia pasikartojantį ir sistemingą duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimą ir (arba) panaudojimą, reikalaujantį veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus.
- 26 Septintas, aštuntas ir devintas klausimai, kurie turi būti nagrinėjami kartu, yra susiję su perkėlimo ir panaudojimo sąvokomis. „Pakankamai didelės duomenų bazės dalies“ ir „nedidelės duomenų bazės dalies“ sąvokos yra esminės, atsakant į pirmą, ketvirtą, penktą ir šeštą klausimus, kurie bus nagrinėjami kartu.

- 27 Dešimtas klausimas yra susijęs su direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nustatyto draudimo taikymo apimtimi. Vienuoliktą klausimu siekiama patikrinti, ar tai, kad duomenų bazės autorius padarė pakankamai didelį pakeitimą duomenų bazėje, reiškia, jog yra sukurta nauja duomenų bazė, siekiant įvertinti pagal direktyvos 7 straipsnio 5 dalį, ar duomenų bazės nedidelės dalies perkėlimo ir (arba) panaudojimo veiksmai buvo pasikartojančio bei sisteminio pobūdžio.

Antras ir trečias klausimai, susiję su duombazės duomenų gavimo ir tikrinimo investicijų sąvoka pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį

- 28 Antruoju ir trečiuoju klausimais prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas siekia išsiaiškinti sąvoką „duomenų bazės duomenų gavimo ir tikrinimo investicijos“ pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį.

- 29 Direktyvos 7 straipsnio 1 dalis suteikia *sui generis* teisės apsaugą duomenų bazėms, kurios atitinka specialiuosius kriterijus, t. y. tuos, kurie rodo, kad buvo padarytos pakankamai didelės duombazės duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinės ir (arba) kiekybinės investicijos.

- 30 Pagal direktyvos 9, 10 ir 12 konstatuojamąsias dalis jos tikslas, kaip nurodo *William Hill*, – skatinti bei saugoti investicijas į duomenų „kaupimo“ ir „apdoravimo“ sistemas, kurios padeda plėsti informacijos rinką visose veiklos srityse, proporcingai didėjant kasmet sukuriama bei apdorojama informacijos kiekiui. Taigi sąvoka

„duomenų bazės duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo investicijos“ paprastai reiškia investicijas, padarytas kuriant tokią duomenų bazę.

31 Šiomis aplinkybėmis sąvoka „duomenų bazės duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo investicijos“, kaip nurodo *William Hill* ir Belgijos, Vokietijos bei Portugalijos vyriausybės, reiškia išteklius, naudojamus ieškant esančių medžiagų ir surenkant jas į duomenų bazę, bet ne išteklius, kurie naudojami kuriant tokius duomenis. *Sui generis* teise teikiamos apsaugos direktyvoje nustatytas tikslas – skatinti esamos informacijos kaupimo bei apdorojimo sistemų kūrimą, bet ne kurti informaciją, kuri gali būti duomenų bazėje surinkta vėliau.

32 Šį aiškinimą patvirtina direktyvos 39 konstatuojamoji dalis, pagal kurią šia direktyva siekiama apsaugoti finansinių bei profesinių investicijų, skirtų „medžiagai gauti ir surinkti“, rezultatus. Generalinė advokatė savo išvados 41-46 punktuose pažymi, kad, nepaisant nežymių terminologinių skirtumų, visos šios 39 konstatuojamosios dalies kalbų versijos patvirtina tokį aiškinimą, jog į sąvoką „gavimas“ nepatenka duomenų bazėje esančių duomenų sukūrimas.

33 19 konstatuojamoji dalis, pagal kurią kelių muzikinių kūrinių įrašų rinkinys kompaktinėje plokštelėje nėra pakankamai didelės investicijos, kad būtų taikoma *sui generis* teisė, pateikia papildomą argumentą šiam aiškinimui pagrįsti. Iš tikrųjų iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad ištekliai, naudojami patiems kūriniams ar duomenims, esantiems duomenų bazėje, šiuo atveju kompaktinėje plokštelėje, sukurti, negali būti laikomi lygiavertėmis investicijoms šios duomenų bazės turiniui sukurti, ir todėl į juos negali būti atsižvelgiama vertinant, ar investicijos šiai duomenų bazei sukurti buvo pakankamai didelės.

34 „Su duomenų bazės duomenų tikrinimu susijusių investicijų“ sąvoka reiškia išteklius, kurie, siekiant užtikrinti duombazės duomenų patikimumą, naudojami tikrinti medžiagai, sukauptai duomenų bazės kūrimo metu ir pateikiamai šiai bazei veikiant. Ištekliai, panaudoti tikrinimui kuriant duomenis arba kitą medžiagą, vėliau surenkami į duombazę, kita vertus, yra ištekliai, susiję su šiuo kūrimu, todėl į juos negalima atsižvelgti, siekiant įvertinti, ar buvo padarytos pakankamai didelės investicijos pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

35 Atsižvelgiant į tai, kad duomenų bazės sukūrimas yra susijęs su pagrindinės veiklos vykdymu, kurios metu duomenų bazės sudarytojas taip pat yra jos autorius, neatima galimybės šiam asmeniui reikalauti *sui generis* teisės apsaugos, jeigu jis nustato, kad duomenims gauti, tikrinti arba jiems pateikti sprendimo 31-34 punktų prasme reikėjo padaryti pakankamai dideles kokybines ir (arba) kiekybines investicijas, nepriklausiusias nuo išteklių, naudojamų duomenims kurti.

36 Taigi, nors vykdant duomenų paiešką ir tikrinant jų tikslumą duomenų bazės kūrimo metu jos sudarytojui nereikėjo naudoti konkrečių išteklių, nes duomenys yra tie patys, kuriuos jis sukūrė, ir jam prieinami, yra aišku, kad jiems surinkti, sistemingai arba metodiškai išdėstyti duomenų bazėje, jų individualiam prieinamumui organizuoti ir jų tikslumui tikrinti duomenų bazės veikimo metu gali reikėti pakankamai didelių kokybinių ir (arba) kiekybinių investicijų direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme.

- 37 Šioje pagrindinėje byloje prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas nori išsiaiškinti, ar sprendimo 14 punkte apibrėžtos investicijos gali būti prilyginamos investicijoms, padarytoms gauti *BHB* duomenų bazės duomenis. Dėl to pagrindinėje byloje ieškovas pabrėžia pirmiau minėtų investicijų reikšmingumą.
- 38 Tačiau investicijos, padarytos atrenkant žirgus, kuriems leidžiama dalyvauti lenktynėse, yra susijusios su duomenų, iš kurių sudaromi šių lenktynių sąrašai ir kurie pateikiami *BHB* duomenų bazėje, kūrimu. Jos nėra investicijos, padarytos siekiant gauti duombazės duomenis. Todėl į jas negali būti atsižvelgta vertinant, ar duomenų bazės kūrimo investicijos buvo reikšmingos.
- 39 Yra aišku, kad registruojant žirgą į lenktynių sąrašą reikia atlikti keletą išankstinių patikrinimų, susijusių su registruojančio asmens tapatybe, žirgo savybėmis bei žirgo, jo savininko ir raitelių kvalifikacija.
- 40 Tačiau šie išankstiniai patikrinimai atliekami sudarant aptariamų lenktynių sąrašą. Todėl jie sudaro investicijas, padarytas siekiant sukurti duomenų bazės duomenis, o ne juos tikrinti.
- 41 Taigi ištekliai, kurie buvo panaudoti rengiant lenktynėse dalyvaujančių žirgų sąrašą ir vykdant su tuo susijusius patikrinimus, nėra investicijos duomenų bazės, kurioje šis sąrašas pateikiamas, duomenims gauti ir tikrinti.

42 Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, į antrą ir trečią pateiktus klausimus reikia atsakyti taip:

- sąvoka „su duomenų bazės duomenų gavimu susijusios investicijos“ direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme reiškia išteklius, panaudotus ieškant pavienių medžiagų ir surenkant jas į duomenų bazę. Jos neapima išteklių, panaudotų siekiant sukurti medžiagas, sudarančias duomenų bazę,

- „su duomenų bazės duomenų tikrinimu susijusių investicijų“ sąvoka direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme reiškia išteklius, panaudotus siekiant užtikrinti duombazės duomenų patikimumą, tikrinti surinktų duomenų tikslumą kuriant duomenų bazę ir jai veikiant. Ištekliai, panaudoti tikrinimui kuriant duomenis, kurie vėliau buvo surinkti į duomenų bazę, į šią sąvoką nepatenka,

- ištekliai, panaudoti siekiant sudaryti lenktynėse dalyvaujančių žirgų sąrašą ir atlikti su tuo susijusius patikrinimus, nesudaro investicijų, padarytų siekiant gauti bei patikrinti duombazės, kurioje šis sąrašas pateikiamas, duomenis.

Septintas, aštuntas ir devintas klausimai dėl sąvokų „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ direktyvos 7 straipsnio prasme

43 Septintuoju, aštuntuoju ir devintuoju klausimais prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas nori iš esmės sužinoti, ar toks kaip *William Hill* įvykdytas duomenų bazės panaudojimas sudaro perkėlimą ir (arba) panaudojimą direktyvos

7 straipsnio prasme. Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas, *inter alia*, klausia, ar *sui generis* teisės teikiama apsauga taip pat apima panaudojimą duomenų, kurie, nors iš pradžių nebuvo gauti iš apsaugotos duomenų bazės, naudotojo buvo paimti iš kitų šaltinių.

- 44 *Sui generis* teisės teikiama apsauga, numatyta direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje, suteikia duomenų bazės sudarytojui teisę neleisti be leidimo perkelti ir (arba) panaudoti visą tokių duomenų bazę arba pakankamai didelę jos dalį, kaip tai nurodyta direktyvos 41 konstatuojamojoje dalyje. Be to, tam tikromis sąlygomis direktyvos 7 straipsnio 5 dalis draudžia be leidimo perkelti ir (arba) panaudoti nedidelę duomenų bazės dalį.
- 45 Sąvokos „perkelti“ ir „panaudoti“ turi būti aiškinamos atsižvelgiant į *sui generis* teise siekiamą tikslą. Šia teise siekiama duomenų bazės sudarytoją apsaugoti nuo „naudotojo veiksmų, peržengiančių jam suteiktų teisių ribas, todėl darančių žalą investicijoms“, kaip tai nurodyta direktyvos 42 konstatuojamojoje dalyje.
- 46 Pagal direktyvos 48 konstatuojamąją dalį *sui generis* teisė turi ekonominį pagrindimą – suteikti duomenų bazių apsaugą kaip priemonę, užtikrinančią atlyginimą duomenų bazės sudarytojui už šios sukūrimą ir priežiūrą.
- 47 Atitinkamai vertinant *sui generis* teisės apsaugos apimtį, nėra svarbu, kad perkėlimu ir (arba) panaudojimu siekiama sukurti kitą duomenų bazę, neatsižvelgiant nei į tai, ar ji konkuruotų su pradine duomenų baze, ir ar būtų tokio paties ar skirtingo dydžio, nei į tai, kad šis veiksmas yra sudėtinė veiklos, kuria nesiakiama sukurti duombazės, dalis. Dėl to direktyvos 42 konstatuojamoji dalis patvirtina, kad „teisė

uždrausti neteisėtai perkelti bazės duomenis arba jų dalį ir (arba) juos panaudoti siejama ne tik su piratinės konkuruojančios produkcijos gamyba, tačiau ir su bet kuriuo naudotoju, kuris savo veiksmais daro didelę žalą (kokybine ir kiekybine prasme) investicijoms“.

- 48 Reikia taip pat pažymėti, kad nors pasiūlymas, susijęs su Tarybos direktyva dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL 1992 C 156, p. 4), kuri Komisija pateikė 1992 m. balandžio 15 d., apribojo *sui generis* teise suteiktos apsaugos apimtį pagal 2 straipsnio 5 dalį perkėlimais arba panaudojimais be leidimo „komerciniais tikslais“, tai, kad direktyvos 7 straipsnyje nėra nuorodos į tokius tikslus, rodo, jog, vertinant veiksmo teisėtumą pagal direktyvą nesvarbu, ar šiuo veiksmu buvo siekiama komercinio tikslo, ar ne.
- 49 Direktyvos 7 straipsnio 2 dalies a punkte „perkėlimas“ apibrėžiamas kaip „nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jo dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“, o direktyvos 7 straipsnio 2 dalies b punkte „panaudojimas“ apibrėžiamas kaip duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais.
- 50 Nuoroda į „pakankamai didelę dalį“ apibrėžiant sąvokas „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ sukelia neaiškumų, nes pagal direktyvos 7 straipsnio 5 dalį perkėlimas arba panaudojimas gali būti susijęs ir su nedidele duomenų bazės dalimi. Generalinė advokatė savo išvados 90 punkte pažymi, kad direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje nuoroda į perkeltos ir panaudotos dalies pakankamai didelį pobūdį nėra susijusi su būtent šių sąvokų apibrėžimais, tačiau nurodo vieną iš šių sąlygų, taikant *sui generis* teisę, nustatytą direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje.

51 Tokių sąvokų, kaip antai „bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“ ir „bet kokia forma pateikimas visuomenei“, vartojimas rodo, kad Bendrijos teisės aktų leidėjai siekė sąvokoms „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ suteikti plačią prasmę. Todėl, atsižvelgiant į direktyvos siekiamą tikslą, šios sąvokos nurodo bet kokią veiksmą, kuriuo be duomenų bazės sudarytojo leidimo investicijų rezultatai pasisavinami arba padaromi prieinami visuomenei, taip atimant iš jo galimybę gauti atlyginimą, kuris padengtų investicijų sąnaudas.

52 Šiomis aplinkybėmis, priešingai nei argumentuoja *William Hill* ir Belgijos bei Portugalijos vyriausybės, perkėlimo ir panaudojimo sąvokos negali būti apribotos tik tiesioginiais perkėlimo ir panaudojimo iš pirminės duomenų bazės atvejais, taip duomenų bazės sudarytoją paliekant neapsaugotą nuo kopijavimo iš duomenų bazės. Šis aiškinimas patvirtinamas direktyvos 7 straipsnio 2 dalies b punktu, pagal kurį pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti šios kopijos „perpardavimą“ Bendrijos teritorijoje, bet ne duomenų perkėlimą ir panaudojimą.

53 Kadangi trečiajai šaliai be leidimo perkėlus ir (arba) panaudojus duomenis iš kito šaltinio, bet ne iš susijusios duomenų bazės, šie veiksmai padaro žalą duomenų bazės sudarytojo investicijoms taip pat, kaip ir veiksmai, tiesiogiai susiję su šia duomenų baze, konstatuotina, jog perkėlimo ir panaudojimo sąvokos nereikalauja tiesioginio priėjimo prie susijusios duomenų bazės.

54 Tačiau reikia pažymėti, kad *sui generis* teisės apsauga susijusi tik su perkėlimo ir panaudojimo veiksmais, kaip tai apibrėžta direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje. Kita vertus, ši apsauga neapima informacijos paieškos duomenų bazėje.

- 55 Žinoma, duomenų bazės sudarytojas gali pasilikti tik sau išimtinį priėjimą prie savo duomenų bazės arba suteikti priėjimą konkrečioms asmenims. Tačiau jeigu jis pats padaro savo duomenų bazės duomenis arba jų dalį prieinamus visuomenei, jo *sui generis* teisė neleidžia sukliudyti trečiosioms šalims ieškoti informacijos šioje duomenų bazėje.
- 56 Ta pati taisyklė taikoma, kai duomenų bazės sudarytojas leidžia trečiajai šaliai panaudoti duombazės duomenis, kitaip tariant, platinti juos viešai. Pagal direktyvos 7 straipsnio 2 dalies b punkto apibrėžimą, siejant su šios direktyvos 41 konstatuojamąja dalimi, duomenų bazės sudarytojo leidimas panaudoti visus duombazės duomenis arba pakankamai didelę dalį reiškia, kad jis sutinka, jog duomenų bazę arba atitinkamą jos dalį, dėl kurios pats davė leidimą, trečioji šalis padarytų prieinamą visuomenei. Taigi suteikdamas leidimą panaudoti duomenų bazę sudarytojas sukuria alternatyvią priemonę suinteresuotiesiems asmenims prieiti prie jos duomenų bei ieškoti informacijos.
- 57 Tačiau tai, kad duomenų bazėje trečiosios šalys gali ieškoti informacijos per atitinkamą asmenį, kuris turi jos sudarytojo leidimą panaudoti, netrukdo sudarytojui padengti savo investicijų sąnaudų. Todėl yra teisėta, kad sudarytojas apmokestintų visos duomenų bazės arba jos dalies panaudojimą, kuris atspindėtų, *inter alia*, ir vėlesnės informacijos paieškos galimybes bei taip užtikrintų jam pakankamą investicijų grąžą.
- 58 Kita vertus, sudarytojas teisėtam duomenų bazės naudotojui, kitaip tariant, naudotojui, kuris prieina prie duombazės duomenų informacijos su tiesioginiu arba netiesioginiu jos sudarytojo sutikimu, gali sukliudyti pagal direktyvos 7 straipsnio

1 dalyje numatytą *sui generis* teisę perkelti ir (arba) panaudoti visą arba pakankamai didelę duombazės duomenų dalį. Duomenų bazės sudarytojo leidimas ieškoti informacijos nereiškia, kad *sui generis* teisės galiojimas baigėsi.

59 Perkėlimo atžvilgiu šią analizę patvirtina direktyvos 44 konstatuojamoji dalis, pagal kurią: „kai dėl bazės duomenų išdėstymo ekrane, prireikus juos visus arba jų dalį laikinai arba visam laikui perkelti į kitą laikmeną, būtina gauti teisės savininko leidimą“. Panaudojimo atveju direktyvos 43 konstatuojamoji dalis panašiai skelbia, kad „persiunčiant duomenis operatyviaja (*on-line*) sistema, teisė uždrausti panaudoti bazės duomenis, kuria naudojasi duomenų gavėjas, tokios teisės savininkui pritarus, yra iki galo neišnaudota išraiškos atžvilgiu“.

60 Tačiau pažymėtina, kad direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas yra susijęs tik su visos ir (arba) pakankamai didelės dalies duomenų bazės, kuriai sukurti reikėjo pakankamai reikšmingų investicijų, duomenų perkėlimu ir (arba) panaudojimu. Pagal direktyvos 8 straipsnio 1 dalį, be direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nurodytų atvejų, *sui generis* teisė nekliudo teisėtam naudotojui perkelti bei panaudoti nedidelę duombazės duomenų dalį.

61 Vadinasi, perkėlimo veiksmai, kitaip tariant, duombazės duomenų transformavimas į kitą lygmenį ir panaudojimo veiksmai, arba duombazės duomenų padarymas prieinamais visuomenei, turintys poveikį visai tokiai duomenų basei arba pakankamai didelei jos daliai, reikalauja jos sudarytojo leidimo, net kai jis savo duomenų bazę padarė – visą ar iš dalies – prieinamą visuomenei arba leido konkrečiai trečiajai šaliai (arba konkrečioms trečiosioms šalims) platinti ją viešai.

- 62 Direktyvoje nustatyta ankstesniame punkte nurodyto principo išimtis. 9 straipsnis išsamiai apibrėžia tris atvejus, kai valstybės narės gali nustatyti, kad teisėti duomenų bazės, kuri padaryta prieinama visuomenei bet kokių būdu, naudotojai be sudarytojo leidimo gali perkelti arba panaudoti „didelę dalį“ jos duomenų. Šie atvejai yra: neelektroninių bazių duomenų perkėlimas asmeniniais tikslais; bazės duomenų perkėlimas tik mokymo ir mokslo tyrimų iliustracijoms, tiksliai nurodant informacijos šaltinį bei įrodant nekomercinį siekiamų tikslų pobūdį; bazės duomenų perkėlimas ir (arba) viešas platinimas visuomenės saugumo tikslais arba administracinėms ar teisminėms procedūroms.
- 63 Pagrindinėje byloje iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad duomenys, susiję su žirgų lenktynėmis, kurias *William Hill* pateikia interneto tinklalapyje ir kurie yra perkelti iš *BHB* duomenų bazės, yra gauti: pirma, iš laikraščių, išleistų likus dienai iki lenktynių, ir, antra, iš *SIS* pateiktos *RDF*.
- 64 Iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad laikraščiuose paskelbtą informaciją tiesiogiai spaudai pateikė *Weatherbys Group Ltd*, įmonė, kuri palaiko *BHB* duomenų bazę. Dėl *William Hill* kito informacijos šaltinio nereikia paminėti, kad *SIS* yra įgaliotas *Races Pages Ltd*, kurią iš dalies kontroliuoja *Weatherbys Group Ltd*, pateikti informaciją, susijusią su žirgų lenktynėmis, *RDF* būdu savo nariams, tarp kurių yra *William Hill*. Taigi *BHB* duomenų bazės duomenys, susiję su žirgų lenktynėmis, prieinami visuomenei buvo padaryti su *BHB* leidimu.
- 65 Nors *William Hill* yra teisėta duomenų bazės, prieinamos bent kiek tai susiję su duomenų bazės dalimi, kurioje pateikiama informacija apie lenktynes, naudotoja, iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad ji vykdo perkėlimo ir panaudojimo veiksmus direktyvos 7 straipsnio 2 dalies prasme. Pirma, ji perkelia *BHB* duomenų

bazėje esančius duomenis, transformuodama juos iš vieno lygmens į kitą. Ji integruoja šiuos duomenis į savo paties elektroninę sistemą. Antra, šiuos duomenis ji panaudoja pateikdama juos visuomenei interneto tinklalapyje, siekdama leisti savo klientams lažintis dėl žirgų lenktynių.

66 Pagal nutartį dėl prejudicinio sprendimo perkėlimas ir panaudojimas buvo įvykdyti be *BHB ir kt.* leidimo. Kadangi šis atvejis nepatenka nė į vieną direktyvos 9 straipsnyje nustatytą atvejį, tokiems kaip *William Hill* įvykdytiems veiksams *BHB ir kt.* gali sukliudyti pagal savo *sui generis* teisę, jeigu jie yra susiję su visa arba pakankamai didele *BHB* duombazės duomenų dalimi direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme. Jei šiais veiksmais daromas poveikis nedidelei duomenų bazės daliai, jie gali būti uždrausti, tik jei yra patenkinamos direktyvos 7 straipsnio 5 dalies sąlygos.

67 Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, į septintą, aštuntą ir devintą klausimus reikia atsakyti taip:

— „perkėlimo“ ir „panaudojimo“ sąvokos direktyvos 7 straipsnio prasme reiškia bet kokį be leidimo įvykdytą visos ar dalies duomenų bazės duomenų pasisavinimo ir viešo platinimo veiksma. Šios sąvokos nereiškia, kad turi būti tiesioginė prieiga prie susijusios duomenų bazės,

— tai, kad duombazės duomenis sudarytojas pats padarė prieinamais visuomenei arba tai buvo padaryta su jo leidimu, nepažeidžia sudarytojo teisės neleisti vykdyti visos ar dalies duomenų bazės duomenų perkėlimo ir (arba) panaudojimo veiksmų.

Dėl pirmo, ketvirto, penkto ir šešto klausimų, susijusių su duombazės duomenų „pakankamai didelės dalies“ ir „nedidelės dalies“ sąvokomis direktyvos 7 straipsnio prasme

- 68 Ketvirtuoju, penktuoju ir šeštuoju klausimais prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas kelia klausimą dėl sąvokų duombazės duomenų „pakankamai didelė dalis“ ir „nedidelė dalis“ reikšmės pagal direktyvos 7 straipsnį. Pirmuoju klausimu jis taip pat siekia sužinoti, ar medžiagos, gautos iš duomenų bazės, nesudaro pakankamai didelės arba kitokios jos dalies, kai sistemingas arba metodiškas jų sutvarkymas bei individualus prieinamumas buvo pažeistas asmens, kuris įvykdė perkėlimą ir (arba) panaudojimą.
- 69 Šiuo klausimu reikia turėti omenyje, kad *sui generis* teisės apsauga taikoma duomenų bazėms, kurioms sukurti reikėjo didelių investicijų. Šiomis aplinkybėmis direktyvos 7 straipsnio 1 dalis draudžia perkelti ir (arba) panaudoti ne tik visą tokių duomenų bazę, apsaugomą *sui generis* teise, bet ir pakankamai didelę jos dalį, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus. Pagal direktyvos 42 konstatuojamąją dalį šia nuostata siekiama neleisti atsirasti situacijai, kai naudotojas „savo veiksmis daro didelę žalą (kokybine ir kiekybine prasme) investicijoms“. Iš šios konstatuojamosios dalies matyti, kad įvertinimas kokybine prasme, ar susijusi dalis yra pakankamai didelė, turi, kaip ir vertinimas kiekybine prasme, reikšti investicijas, padarytas kuriant duomenų bazę, ir žalą investicijoms, padarytą perkeliant šią dalį arba ją panaudojant.
- 70 „Pakankamai didelės dalies, kiekybiškai ją įvertinus“ sąvoka pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį reiškia duomenų, perkeltų iš duombazės ir (arba) panaudotų, dydį, ir turi būti vertinama pagal visos šios duombazės duomenų dydį. Jei naudotojas perkelia ir (arba) panaudoja kiekybiškai pakankamai didelę duomenų bazės, kuriai

sukurti reikėjo reikšmingų išteklių, duomenų dalį, investicijos į perkeltą ar panaudotą dalį yra proporcingai bei lygiaverčiai reikšmingos.

71 Duombazės duomenų „pakankamai didelės dalies, įvertinus kiekybiškai“ sąvoka reiškia investicijų, padarytų siekiant gauti, tikrinti bei pateikti duomenis, kurie yra perkėlimo ir (arba) panaudojimo dalykas, mastą, neatsižvelgiant, ar šis dalykas reiškia kiekybiškai pakankamai didelę apsaugotos duombazės duomenų dalį. Kiekybiškai nedidelė duombazės duomenų dalis gavimo, tikrinimo arba pateikimo požiūriu gali iš tikrųjų reikšti reikšmingas žmogiškąsias, technines ir finansines investicijas.

72 Reikia papildyti: kadangi pagal šios direktyvos 46 konstatuojamąją dalį *sui generis* teisės buvimas nėra pagrindas atsirasti naujai teisei į darbus, duomenis arba pačias medžiagas, vidinė medžiagų, kurių atžvilgiu buvo padarytas poveikis perkėlimo ir (arba) panaudojimo veiksmais, vertė nesudaro tinkamo kriterijaus vertinti, ar nagrinėjama dalis yra pakankamai didelė.

73 Konstatuotina, kad bet kuri dalis, kuri netenkina pakankamai didelės dalies, vertinant tiek kiekybiškai, tiek kokybiškai, apibrėžimo, patenka į duombazės duomenų nedidelės dalies apibrėžimą.

74 Šiuo atžvilgiu iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad *William Hill* interneto tinklalapiuose pateikta medžiaga, gauta iš *BHB* duomenų bazės, sudaro tik mažą, kaip nustatyta šio sprendimo 19 punkte, visos šios duomenų bazės dalį. Todėl

konstatuotina, kad šios medžiagos nesudaro duombazės duomenų pakankamai didelės dalies, vertinant kiekybiškai.

- 75 Iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad *William Hill* paskelbta informacija yra susijusi tik su šiais *BHB* duombazės duomenimis: susijusiose lenktynėse dalyvaujančių žirgų vardais, data, laiku ir (arba) lenktynių bei trasos pavadinimais, kaip tai irgi buvo nustatyta šio sprendimo 19 punkte.
- 76 Siekiant nustatyti, ar šie duomenys atitinka *BHB* duombazės „pakankamai didelę dalį“, vertinant kiekybiškai, reikia išnagrinėti, ar žmogiškosios, techninės ir finansinės pastangos, kurias duomenų bazės sudarytojas panaudojo siekdamas gauti, patikrinti bei pateikti šiuos duomenis, sudaro dideles investicijas.
- 77 Šiuo klausimu *BHB ir kt.* teigia, kad *William Hill* perkelti ir panaudoti duomenys yra ypač svarbūs, nes be dalyvaujančių lenktynėse žirgų sąrašų žirgų lenktynės negali vykti. Ji papildoma, kad šie duomenys sudaro reikšmingas investicijas, o tai rodo skambučių centro, kuriame dirba daugiau kaip 30 operatorių, atliekamas darbas.
- 78 Tačiau reikia pažymėti, pirma, kad esminė duomenų, kurie buvo perkelti ir (arba) panaudoti, vertė nėra tinkamas kriterijus vertinti, ar nagrinėjama dalis yra pakankamai didelė, vertinant kokybiškai. Tai, kad *William Hill* perkelti ir panaudoti duomenys yra esminiai organizuojant žirgų lenktynes, už kurių organizavimą atsako *BHB ir kt.*, nėra svarbu vertinant, ar *William Hill* veiksmai yra susiję su pakankamai didele *BHB* duombazės duomenų dalimi.

79 Be to, reikia pažymėti, kad į išteklius, kurie buvo panaudoti kuriant duombazės duomenis, negalima atsižvelgti vertinant, ar investicijos, padarytos kuriant šią duomenų bazę, buvo reikšmingos, kaip tai nustatyta sprendimo 31-33 punktuose.

80 *BHB ir kt.* panaudoti ištekliai, organizuojant žirgų lenktynes skirti datai, laikui, vietai ir (arba) lenktynių pavadinimui bei jose dalyvaujantiems žirgams nustatyti, yra investicijos, skirtos sukurti *BHB* duomenų bazėje esančią informaciją. Todėl, kaip matyti iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo, jei *William Hill* perkeltai ir panaudotai informacijai gauti *BHB ir kt.* nereikia papildomų investicijų ištekliams, reikalingiems jai sukurti, konstatuotina, kad ši informacija nėra pakankamai didelė *BHB* duombazės duomenų dalis, vertinant kokybiškai.

81 Kadangi taip yra, į pirmą pateiktą klausimą atsakyti nereikia. Dėl asmens, kuris perkeldamas bei panaudodamas duomenis juos sutvarko arba pakeičia individualaus priėjimo prie jų sąlygas, nagrinėjamos duomenų bazės dalis negali bet kuriuo atveju tapti pakankamai didele.

82 Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, į ketvirtą, penktą ir šeštą klausimus reikia atsakyti taip:

- „duomenų bazės duomenų pakankamai didelės dalies, vertinant kiekybiškai“ sąvoka direktyvos 7 straipsnio prasme reiškia duomenų, kurie buvo perkelti iš duomenų bazės ir (arba) panaudoti, dydį, ir turi būti vertinama atsižvelgiant į visą tokių duombazės duomenų dydį,

- „duomenų bazės duomenų pakankamai didelė dalis, vertinant kokybiškai“ reiškia investicijų, padarytų siekiant gauti, tikrinti ir pateikti duomenis, kurie yra perkėlimo ir (arba) panaudojimo dalykas, mastą, neatsižvelgiant, ar šis dalykas sudaro kiekybiškai pakankamai didelę visų apsaugotos duombazės duomenų dalį,

- nedidele duomenų bazės duomenų dalimi laikytina bet kuri dalis, kuri netenkina pakankamai didelės dalies apibrėžimo, vertinant kiekybiškai ir kokybiškai.

Dėl dešimto klausimo, susijusio su direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nustatyto draudimo apimtimi

⁸³ Dešimtu klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, kokius veiksmus apima direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas draudimas. Jis taip pat nori sužinoti, ar šis draudimas apima tokius veiksmus, pavyzdžiui, kuriuos įvykdė *William Hill*.

⁸⁴ Šiuo klausimu iš direktyvos 8 straipsnio 1 dalies ir 42 konstatuojamosios dalies matyti, kad paprastai duomenų bazės sudarytojas negali kliudyti teisėtam jos naudotojui perkelti bei panaudoti nedidelę duomenų dalį. Direktyvos 7 straipsnio

5 dalis, kuri suteikia galimybę duomenų bazės sudarytojui neleisti šių veiksmų pagal tam tikras sąlygas, nustato šios bendros taisyklės išimtį.

85 1995 m. liepos 10 d. Tarybos bendrosios pozicijos (EB) Nr. 20/95 (OL C 288, p. 14) motyvų 14 punkte nustatyta: „siekiant užtikrinti, kad dėl nedidelės dalies apsaugos trūkumo ji nebūtų piktnaudžiaujant pakartotinai ir sistemingai perkeliama ir (arba) panaudojama, bendrosios pozicijos 5 straipsnis nustato apsaugos sąlygą“.

86 Taigi direktyvos 7 straipsnio 5 dalies tikslas – neleisti apeiti jos 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą. Ja siekiama neleisti pasikartojančio bei sistemingo duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimo, kurio kumuliacinis poveikis padarytų rimtą žalą duomenų bazės sudarytojo investicijoms lygiai taip pat, kaip ir perkėlimai ir (arba) panaudojimai pagal direktyvos 7 straipsnio 1 dalį.

87 Todėl šia nuostata draudžiami duomenų bazės naudotojų perkėlimo veiksmai, kuriais dėl jų pasikartojančio ir sistemingo pobūdžio duomenų bazė būtų visa (arba bent jau pakankamai didelė jos dalis) nukopijuota be sudarytojo leidimo, neatsižvelgiant į tai, ar veiksmai buvo įvykdyti siekiant sukurti kitą duomenų bazę, ar tai buvo veikla, kuria nesiekta jos kurti.

88 Panašiai direktyvos 7 straipsnio 5 dalis draudžia trečiosioms šalims apeiti 7 straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, padarant nedidelę duomenų bazės dalį sistemingai ir pasikartojančiai prieinamą visuomenei.

- 89 Šiomis aplinkybėmis „veiksmai, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus jų sudarytojų interesus“, reiškia veiksmus, kuriais dėl kumuliacinio perkėlimo poveikio atkuriami visi tokių duomenų bazės, apsaugotos *sui generis* teise, duomenys arba pakankamai didelė jų dalis, ir (arba) visi duombazės duomenys arba pakankamai didelė jų dalis tampa prieinami visuomenei dėl kumuliacinio panaudojimo poveikio, darant rimtą žalą duomenų bazės sudarytojo padarytomis investicijoms.
- 90 Atsižvelgiant į nutartyje dėl prejudicinio sprendimo pateiktą informaciją, šioje pagrindinėje byloje yra aišku, kad *William Hill* įvykdyti perkėlimo ir panaudojimo veiksmai yra susiję su nedidele *BHB* duombazės duomenų dalimi, kaip tai buvo nustatyta sprendimo 74–80 punktuose. Pagal nutartį dėl prejudicinio sprendimo šie veiksmai vykdomi per kiekvienas vykusias lenktynes. Todėl jie yra pasikartojantys ir sistemingi.
- 91 Tačiau šiais veiksmais nesiekama apeiti direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo. Nėra galimybės, kad dėl *William Hill* veiksmų kumuliacinio poveikio būtų galima atkurti ir padaryti prieinamus visuomenei visus *BHB* duomenų bazės duomenis arba pakankamai didelę jų dalį ir taip padaryti rimtą žalą investicijoms, kurių *BHB ir kt.* turėjo kurdami šią duombazę.
- 92 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagal nutartį dėl prejudicinio sprendimo medžiaga, gaunama iš kasdien *William Hill* interneto tinklalapiuose skelbiamos *BHB* duomenų bazės, yra susijusi tik su tą dieną vykstančiomis lenktynėmis bei apsiriboja šio sprendimo 19 punkte minėta informacija.

- 93 Kaip išaiškinta sprendimo 80 punkte, iš nutarties dėl prejudicinio sprendimo matyti, kad informacijai, kuriai turėjo poveikį *William Hill* veiksmai, pateikti ieškovų duomenų bazėje nereikėjo *BHB ir kt.* investicijų, papildančių jos kūrimui panaudotus išteklius.
- 94 Todėl konstatuotina, kad direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas draudimas neapima tokių veiksmų, kokius atliko *William Hill*.
- 95 Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, į dešimtą klausimą reikia atsakyti taip: direktyvos 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas draudimas, yra susijęs su be leidimo įvykdytais perkėlimo arba panaudojimo veiksmais, dėl kurių kumuliacinio poveikio be duomenų bazės sudarytojo leidimo atkuriamą ir (arba) padaroma prieinama visuomenei visa arba pakankamai didelė šios duombazės duomenų dalis, ir kuriais padaroma rimta žala sudarytojo investicijoms.
- 96 Šiomis aplinkybėmis į vienuoliktą klausimą atsakyti nėra būtina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 97 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Bylinėjimosi išlaidos, patirtos pateikiant pastabas Teisingumo Teismui, nėra atlygintinos, išskyrus bylos šalis.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. „Duomenų bazės duomenų gavimo investicijos“ sąvoka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio 1 dalies prasme reiškia išteklius, panaudotus ieškant esančių pavienių medžiagų bei surenkant jas į duomenų bazę. Jos neapima išteklių, panaudotų siekiant sukurti medžiagas, kurios sudaro duomenų bazę.

„Duomenų bazės duomenų tikrinimo investicijų“ sąvoka Direktyvos 96/9 7 straipsnio 1 dalies prasme reiškia išteklius, panaudotus siekiant užtikrinti duombazės duomenų patikimumą, tikrinti surinktų duomenų tikslumą tos bazės kūrimo ir veikimo metu. Ištekliai, panaudoti tikrinimui kuriant duomenis, kurie vėliau buvo surinkti į duomenų bazę, į šią sąvoką nepatenka.

Ištekliai, panaudoti siekiant sudaryti lenktynėse dalyvaujančių žirgų sąrašą ir atlikti su tuo susijusius patikrinimus, nesudaro investicijų, padarytų siekiant gauti bei patikrinti duombazės, kurioje šis sąrašas pateikiamas, duomenis.

2. „Perkėlimo“ ir „panaudojimo“ sąvokos Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme reiškia bet kokią be leidimo įvykdytą visos ar dalies duombazės duomenų pasisavinimo bei viešo platinimo veiksmą. Šios sąvokos nereiškia, kad turi būti tiesioginė prieiga prie susijusios duomenų bazės.

Tai, kad duombazės duomenis sudarytojas pats padarė prieinamus visuomenei arba tai buvo padaryta su jo leidimu, nepažeidžia sudarytojo teisės neleisti vykdyti visos ar pakankamai didelės dalies duombazės duomenų perkėlimo ir (arba) panaudojimo veiksmų.

- 3. „Duomenų bazės duomenų pakankamai didelės dalies, vertinant kiekybiškai“ sąvoka Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasmė reiškia duomenų, kurie buvo perkelti iš duomenų bazės ir (arba) panaudoti, dydį, ir turi būti vertinama atsižvelgiant į visą tokių duombazės duomenų dydį.**

„Duomenų bazės duomenų pakankamai didelė dalis, vertinant kokybiškai“ reiškia investicijų, padarytų siekiant gauti, tikrinti ir pateikti duomenis, kurie yra perkėlimo ir (arba) panaudojimo dalykas, mastą, neatsižvelgiant, ar šis dalykas sudaro kiekybiškai pakankamai didelę visų apsaugotos duombazės duomenų dalį.

Nedidele duomenų bazės dalimi laikytina bet kuri dalis, kuri netenkina pakankamai didelės dalies apibrėžimo, vertinant kiekybiškai ir kokybiškai.

- 4. Direktyvos 96/9 7 straipsnio 5 dalyje nustatytas draudimas reiškia be leidimo įvykdytus perkėlimo arba panaudojimo veiksmus, dėl kurių kumuliacinio poveikio be duomenų bazės sudarytojo leidimo atkuriamą ir (arba) padaroma prieinama visuomenei visa arba pakankamai didelė šios duombazės duomenų dalis ir kuriais padaroma rimta žala sudarytojo investicijoms.**

Parašai.